POLKUNI SATAKUNNASSA

Suomen kielen opetusmalli

Euroopan unionin osarahoittama

SATAEDU DIAK

Tämä materiaali on tuotettu Polkuni Satakunnassa -hankkeessa.

Toiminta-aika: 1.4.2024–31.12.2026
Toteuttajat: Diakonia-ammattikorkeakoulu (Diak) ja Sataedu
Rahoitus: Euroopan unionin osarahoittama AMIF-hanke

Tavoite: Polkuni Satakunnassa -hanke tukee kolmansista maista muuttaneiden naisten **kotoutumista, suomen kielen oppimista ja työelämävalmiuksia**. Lisäksi hanke vahvistaa Satakunnan alueen **järjestöjen ja vapaaehtoisten valmiuksia kohdata ja tukea monikielisiä naisia** sekä edistää selkeää ja kielitietoista vuorovaikutusta.

© Lea Raittila ja Olga Ipatova / Polkuni Satakunnassa -hanke, Euroopan pakolaisrahasto (AMIF). Tämä materiaali on lisensoitu Creative Commons Nimeä-EiKaupallinen 4.0 Kansainvälinen (CC BY-NC 4.0) -lisenssillä. Materiaalia saa käyttää, jakaa ja muokata vapaasti ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan alkuperäinen tekijä (Lea Raittila) ja hanke (Polkuni Satakunnassa) mainitaan. Lisenssin ehdot: creativecommons.org



Euroopan unionin
osarahoittama

Polkuni Satakunnassa -hanke

Euroopan unionin osarahoittama

Suomen kielen opetuksen polkumalli Polkuni Satakunnassa -hankkeessa 1.4.2024-31.12.2026

1. Opetusmallin tarkoitus

Opetusmallin tavoitteena on tukea kolmansista maista muuttaneiden naisten suomen kielen oppimista, kotoutumista, osallisuutta sekä koulutus- ja työelämäpoluille siirtymistä. Opetus etenee vaiheittain opiskelijan lähtötasosta hänen seuraavaan realistiseen kielitaitotavoitteeseensa.

Suomen kielen opetusmallin tukena ovat samalle kohderyhmälle tarjottavat työelämäinfot, digikoulutukset, tutustumiskäynnit oppilaitoksiin ja työpaikoille sekä yksilöllinen ohjaus. Vaikka nämä toiminnot tarjotaan erillisinä, sisällöt liittyvät toisiinsa ja tukevat toisiaan. Tässä esitellään tarkemmin suomen kielen opetuksen mallia.

2. Kohderyhmä

Opetusmalli on tarkoitettu:

- Suomessa enintään viisi vuotta asuneille naisille
- vastaanottokeskuksissa asuville henkilöille
- kiintiöpakolaisille
- tilapäistä suojelua saaville
- kotoutumiskoulutusta odottaville
- henkilöille, jotka eivät ole työelämässä tai koulutuksessa
- erityistä tukea tarvitseville oppijoille.

Opetusmallin käyttöä on testattu järjestämällä kursseja, joihin on osallistunut kaikki em. ryhmiin kuuluvia naisia.

3. Opetusmallin rakenne:

1) Alkukartoitus ja ohjaus

Tavoite

Tunnistaa opiskelijan lähtötaso ja oppimisen tarpeet.

Toimenpiteet

- haastattelu
- koulutus- ja työtaustan selvittäminen

© Lea Raittila Polkuni Satakunnassa -hankkeelle 2026

- äidinkielisen lukutaidon kartoitus
- suomen kielen lähtötason arviointi
- digitaitojen kartoitus
- henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman laatiminen.

Lopputulos

Opiskelija osallistuu hänen taitotasoonsa nähden sopivaan ryhmään, saa kurssilla tarvittaessa eriytettyä opetusta ja saa oman suunnitelmansa. Opiskelija alkaa ajatella mahdollista koulutus- ja urapolkuaan Suomessa.

2) Peruskurssi

Taso

Alle A1 → A1

Tavoitteet

Opiskelija oppii:

- miten toista kieltä opitaan ja käyttämään ympäristön tarjoamia mahdollisuuksia kielitaidon edistämiseen
- suomalaisen arjen keskeistä sanastoa
- esittäytymään
- kertomaan itsestään
- toimimaan yksinkertaisissa asiointitilanteissa
- ymmärtämään yksinkertaisia ohjeita
- käyttämään suomea ja toimimaan turvallisesti arjessa

3) Jatkokurssi

Taso

A1 → A2

Tavoitteet

Opiskelija pystyy:

- laajentamaan ja kehittämään kielenoppimistaitojaan
- kertomaan elämäntilanteestaan
- osallistumaan arjen keskusteluihin

© Lea Raittila Polkuni Satakunnassa -hankkeelle 2026

- käyttämään keskeisiä työelämän sanoja
- ymmärtämään yksinkertaisia tekstejä
- kirjoittamaan yksinkertaisia viestejä
- toimimaan opiskeluun liittyvissä tilanteissa ja ymmärtämään suomalaista koulutusjärjestelmää
- toimimaan tavanomaisissa asiointitilanteissa
- ymmärtämään suomalaista kulttuuria ja tapoja
- kehittämään jatkossakin kielitaitoaan oppimiensa oppimisstrategioiden avulla

Sisällöt

Työelämä

- ammatit
- työhaastattelu

Koulutus

- koulutusjärjestelmä (tutkintopolut, kotoutumiskoulutus, jatkuvan oppimisen mahdollisuudet)
- opiskelutaidot ja -strategiat

Arjen kielitaito

- asiointi
- terveys- ja hyvinvointi
- turvallisuus
- asuminen
- mielipiteen ilmaisu
- suomalaiset käytännöt, tavat, arvot ja kulttuuri

4) Työelämä- ja koulutusinfot sekä tutustumiskäynnit (Polkuni Satakunnassa -hankkeen aikana suomen kurssista erillisinä toimintona)

Kielen oppiminen yhdistetään käytännön kokemuksiin. Omakielisen tiedon lisäksi kiinnitetään huomiota avainsanojen oppimiseen suomen kielellä.

Menetelmät

© Lea Raittila Polkuni Satakunnassa -hankkeelle 2026

- kieliryhmittäiset infot (työnhaku Suomessa, hakemus ja CV, työntekijän oikeudet ja velvollisuudet, naiset töissä, perhe ja työ, päivähoito, koulutusjärjestelmä, opiskelu aikuisena, verotus, kotoutumiskoulutus ja muut työllisyyspalveluiden mahdollisuudet tukea kotoutumista ja työllistymistä, yrittäjyys,
- oppilaitosvierailut
- työpaikkavierailut
- ammattiesittelyt
- keskustelut työelämästä ja koulutuksesta.

Tavoite

Opiskelija ymmärtää:

- millaisia koulutuspolkuja Suomessa on ja mitä mahdollisuuksia Satakunta tarjoaa
- millaisia ammatteja kotikaupungissa ja laajemmin Satakunnassa tarvitaan
- mitä osaamista työelämä edellyttää
- millaiset työolot Suomessa työpaikoilla on
- mikä on realistista hänen tapauksessaan

5) Digitaidot osana kielen oppimista

Digitaidoille on ollut Polkuni Satakunnassa -hankkeessa tarjolla erillinen kurssi, mutta myös suomen kielen tunneilla opetuksessa käytetään puhelinta ja tietokonetta. Erillisellä kurssilla on harjoiteltu digitaaliseen asiointiin ja työnhakuun liittyviä taitoja.

Sisällöt osana suomen kielen kurssia

- asiallinen viestintä ja tiedottaminen
- internetin tarjoamat oppimismahdollisuudet, linkit niihin
- opiskelualustojen käyttö
- tekstinkäsittely ja viestit
- tekoälyn ja käännössovellusten tarkoituksenmukainen käyttö.

Tavoite

Opiskelija kyky hoitaa arjen, opiskelun ja työnhaun keskeisiä digitaalisia tehtäviä itsenäisesti kasvaa.

© Lea Raittila Polkuni Satakunnassa -hankkeelle 2026

6) Yksilöllinen ohjaus

Jokaiselle opiskelijalle tarjotaan henkilökohtaista ohjausta. Polkuni Satakunnassa -hankkeessa ohjausta on ollut mahdollista saada useita kertoja.

Ohjauksessa

- tunnistetaan osaaminen, sekä muodollinen että arkiosaaminen
- tunnistetaan opiskelijan osaamat kielet ja taitotasot kielissä
- kartoitetaan digiosaaminen
- kartoitetaan koulutus- ja työtausta
- tunnistetaan osaamisen täydentämisen tarpeet
- asetetaan tavoitteita
- suunnitellaan koulutuspolku/urapolku
- voidaan laatia CV, työhakemus, hakemus koulutukseen
- voidaan ohjata osallistumaan yhdistysten järjestämään toimintaan ja toimimaan vapaaehtoisena

Lopputulos

Opiskelijalle syntyy henkilökohtainen urasuunnitelma.

Pedagogiset periaatteet

Opetus perustuu viiteen periaatteeseen:

1. **Opiskelutaitojen opetus osana kielen oppimisen prosessia**
2. **Kommunikatiivisuus ja autenttisuus**
3. **Kielitietoisuus ja selkeäkielisyys**
4. **Kotoutumisen tukeminen**
5. **Yksilöllinen ohjaus**.

Odotettu vaikutus

Opetusmallin avulla opiskelija:

- vahvistaa suomen kielen taitoaan
- vahvistaa opiskelutaitojaan, erityisesti toisen kielen oppimisen taitojaan
- löytää oman koulutus- tai työelämäpolkunsa
- saa valmiuksia toimia suomalaisessa yhteiskunnassa

© Lea Raittila Polkuni Satakunnassa -hankkeelle 2026

- vahvistaa osallisuuttaan ja toimintakykyään
- siirtyy kohti opintoja, työllistymistä tai vapaaehtoistyötä
- verkostoituu toisten maahanmuuttajien kanssa

© Lea Raittila Polkuni Satakunnassa -hankkeelle 2026

Peruskurssi 0→A1 ja jatkokurssi A1→A2

Yleisiä ohjeita materiaalin käyttöön, pedagogisia vihjeitä

- Kurssimateriaali on tavoitteellinen, etenee tasolta toiselle. Sitä voi käyttää varsinaisen kurssin lisäksi myös itseopiskeluun tai kielikahvilassa /-kerhossa. Kielikahvilassa siitä voi valita teemoja opiskelijoiden taitotason mukaan. Järjestystä voi alkeiden jälkeen tarvittaessa myös vaihtaa.
- Kielikahvilassa yhden teeman käsittely vaatii todennäköisesti pari, kolme kertaa. Teemoittain eteneminen kuitenkin auttaa, kun kielikahvilassa osanottajien vaihtuvuus on yleensä suurempaa kuin kokopäiväkursseilla.
- Käytännönläheistä, arkeen ja työhön liittyvää sanastoa, teemoja
- Sisällön lisäksi kannattaa kiinnittää huomiota opiskelustrategioihin ja oppimismahdollisuuksiin, ohjata, miten voi oppia kieltä myös muina päivinä.
- Opitaan käyttämään kieltä, ennen kaikkea puhumaan, huomaamaan tekstit (esim. kyltit, mainokset) ympäristössä, kuuntelemaan suomen kieltä kuuntelemalla keskusteluja sivusta, musiikkia, radiota, televisiota. Ohjataan siis käyttämään ympäristön tarjoamat oppimismahdollisuudet. Kannusta ottamaan selvää, käymään katsomassa.
- Päähuomio puhutussa kielessä. Käytetään luontevaa kieltä, ei helpoteta asioita kieleksi, jota suomalaiset eivät oikeasti käytä.
- Rohkaistaan puhumaan, vaikka ei menisi oikein. Tärkeintä on kommunikaatio.
    - Korjaamisen sijaan kannattaa tarjota ja toistattaa oikea muoto:
        - Kuulitteko, hän sanoi, että… (opiskelijan sanoma oikeassa muodossa)
        - Hei, kysytään/sanotaan kaikki! (Toistetaan oikeassa muodossa.)
        - Niin, on harmi, että sinun täytyy viedä auto korjaamoon. (Opiskelija sanoi: Minä tarvitsen viedä auto korjaamo.)
- Pääpaino on kielen osasten, muutamien toisiinsa liittyvien sanojen oppiminen ulkoa. Kielen rakenteiden ja sääntöjen analysointi tulee myöhemmin, kun kieltä on ensin omaksuttu fraasinomaisesti, käyttämällä, reagoimalla tervehdyksiin, kysymällä ja vastaamalla.
    - Heti ei tarvitse ymmärtää, miksi jokin sanotaan niin kuin sanotaan. Kaiken analysoiminen koko ajan voi hidastaa oppimista, nostaa kynnystä käyttää kieltä.
    - Monet hyvin yleisesti käytetyt rakenteet ovat vaikeita, mutta helpompi tapa ei ole luontevaa kieltä. Vertaa vaikka: ”Mikä sinun nimi on / nimi olikaan? tai Kuka sinä olet?” Kuka sinä olet on aika harvoin tosielämässä käytetty, joko poliisimainen tai odottaa vastauksena vähän laajempaa omasta persoonasta ja tehtävästä kertomista pelkän nimen sijaan.
    - Ei siis kannata pelätä ”vaikeaa” ilmaisua, jos se kuitenkin on hyvin usein toistuva, tavallinen. Opetellaan se ulkoa, opitaan vastaamaan, reagoimaan siihen.
- Kotoutumisen ja turvallisen elämän kannalta on tärkeä tietää melko haastaviakin fraaseja ja sanastoa. Näitä voi opiskella käyttämällä puhelimen käännösohjelmia, jakamalla linkkejä omakieliseen materiaaliin samasta aiheesta. Tärkeää on oppia avainsanat suomeksi. Asioista liikkuu joskus väärää tietoa, huhuja, joihin luottaminen voi asettaa henkilön vaaraan. Siksi materiaalissa on esimerkiksi sanat lähisuhdeväkivalta ja turvakoti. Aiheet tulevat esille edes sanastotasolla, jolloin osallistujat tietävät, että näistäkin asioista voi puhua, näihin on olemassa apua.
- Kielikahvilassa voisi olla jotain luovaa, taidetta, askartelua, leipomista, retkiä osana kurssipäivää silloin tällöin. Rentouttaa ja auttaa oppijoita näyttämään osaamistaan laajemmin kuin vain kielitaidon edistyminen. Tämän voi tehdä yhdessä jonkin yhdistyksen vapaaehtoisten kanssa.

© Lea Raittila Polkuni Satakunnassa -hankkeelle 2026

- Toisto on tärkeää. Rohkaise opiskelijoita olemaan mahdollisimman paljon äänessä kokoontumiskerran aikana ja aktiivisesti mukana koko ajan, kuuntelemaan kaveria. Hiljaa ääneen kuiskaamalla voi toistaa melkein kaiken. Myös toisen lukiessa voi samaan aikaan hiljaa kuiskaten olla mukana. Ei ole kovin hyödyllistä odottaa omaa vastausvuoroa puoli tuntia ja olla passiivisena sillä aikaa.
- Kokoontumiskerroilla voi olla rutiineja
    - Selkouutiset
    - Opiskelijat raportoivat, missä ja kenen kanssa puhuivat suomea, mistä aiheesta
    - Opiskelijat kertovat, mitä uusia sanoja ovat oppineet, esittävät kysymyksiä, mitä eivät ole viikon aikana ymmärtäneet.
        - Ohjataan ennakoimaan ja valmistautumaan seuraavan viikon kielenkäyttötilanteisiin.
    - Kerrataan kysymysten muodostamista mahdollisimman usein. Alussa opitut voivat unohtua, jos niitä ei kerrata.
- Tekoälyn hyödyllinen käyttö kannattaa näyttää alusta asti. https://www.thinglink.com/view/scene/1983529147967757798
    - Missään tapauksessa ei kannata laittaa kääntäjää päälle, pitää katse puhelimessa ja lukea käännöstä opettajan puheesta. Puhelin pois ja katse opettajaan, joka näyttää, näyttelee, selittää.
    - Sanojen käännöksen etsiminen aina kirjoittamalla sana suomeksi, ei kamerakäännöksellä. Ei koko tekstistä, vaan yksittäiset uudet sanat. Jo uuden sanan naputtelu puhelimeen auttaa muistamaan sen. Kamerakäännös ei auta kielen oppimisessa, koska työn tekee vain puhelin.
- Kielikahvilassa kannattaa vihjata paikkakunnan tapahtumista, kutsua mukaan, jos itsekin on menossa, rohkaista lähtemään mukaan suomalaiseen elämänmenoon.
- Erilaisista menetelmistä ja harjoitustyypeistä on oma koulutuksensa

Vuoropuhelut ovat keskeisintä materiaalia

1. Käydään läpi uudet sanat ennen tekstin lukemista. Varmistetaan ymmärtäminen kääntämällä sanat äidinkielelle. Jos on aikaa, sanoja voisi harjoitella kaverin kanssa.
    - Sanoista voi ohjata kotona tekemään sanakortteja: toiselle puolelle sana suomeksi, toiselle äidinkielellä.
2. Luetaan vuoropuhelu kuorolukuna (kuiskaten vaikka, jos iso ryhmä) opettajan perässä. Varmistetaan ymmärtäminen näyttelemällä, kuvien avulla ja tarvittaessa kääntämällä. Ohjataan siihen, että puhelin ja kamerakäännös olisi pois käytöstä ja keskityttäisiin prosessoimaan ja oppimaan suoraan suomeksi.
    - Toistoja mahdollisimman monta kertaa tässäkin vaiheessa.
3. Luetaan vuoropuhelu parin kanssa monta kertaa. Vaihdetaan rooleja.
4. Vaihdetaan paria. Luetaan vuoropuhelu oikealla puolella olevan kanssa, sitten vasemmalla puolella olevan kanssa.
5. Opettaja voi valita vuoropuhelusta keskeisiä lauseita ja toistattaa niitä. Vaihtelua saa vaihtelemalla äänensävyä: salaperäisesti, kuin oopperalaulaja jne. Opettaja voi kehottaa kertomaan lauseen kaverille edessä, takana, oikealla, vasemmalla. Näin syntyy toistoja. Voidaan ottaa mukaan liikkeitä, toistaa seisten.
6. Luetaan vuoropuhelu parin kanssa niin, että vain toisella on paperi, toinen yrittää muistaa, paperillinen kaveri auttaa tarvittaessa.

© Lea Raittila Polkuni Satakunnassa -hankkeelle 2026

7. Muunnellaan vuoropuhelua niin, että laitetaan sinne omat tiedot, omat ajatukset, sanat, joita itse tarvitsee.
8. Näytellään tilanne tai sen muunnelma.
9. Kirjoitetaan vuoropuhelu: lue, peitä, kirjoita, tarkista, korjaa -menetelmällä.
10. Kirjoitetaan vuoropuhelun perusteella omia lauseita vaihtamalla sana tai kaksi lauseesta. Säilytetään kieliopillisen rakenne. (Kielen voi oikeastaan kokonaan oppia tällä menetelmällä pänttäämättä kielioppia.)
11. Tavoite on oppia vuoropuhelu ulkoa, jotta muistiin tulee kielimateriaalia, jota voi muunnella omaan käyttöön. Omaksuttu kielimateriaalia tarvitaan myös, että kielen rakenteita voisi analysoida.
    - Ohjaa opiskelijoita toistamaan vuoropuhelu niin, että lukee paperista, laskee paperin pois ja toistaa ilman paperia ääneen. Sen jälkeen toistaa saman omilla tiedoilla. Tätä kannattaa tehdä kotona usein.

Muutama toistuva tehtävätyyppi:

1. **Etsi joku, joka…**
    a. Tehtävässä on jokin väite, jossa alusta puuttuu henkilön nimi. Esimerkiksi _____ on ukrainalainen.
    b. Harjoitellaan yhdessä tekemään kysymys väitteestä, annetaan malli: Oletko ukrainalainen? Opettaja näyttelee jonkun osanottajan kanssa muutaman kysymyksen.
    c. Kysytään ryhmässä toisilta (porukka ylös ja liikkumaan, vaihtamaan keskustelukumppania), kunnes joku vastaa myöntävästi. Sitten kirjoitetaan tämän henkilön nimi tyhjään kohtaan.
        i. Opetetaan kysymään, miten nimi kirjoitetaan ja luettelemaan oman nimen kirjaimet.
    d. Kun tehtävä on valmis, opettaja voi kysyä: ”Tiedätkö / Kuka tietää, kuka on ukrainalainen?” Vaihtoehtoisesti voi myös käydä kierroksen kysymyksiä ja vastauksia yhdessä ryhmässä.
    e. Harjoituksen voi tehdä uudestaan pareittain tai kirjoittamalla kysymykset ja vastaukset.
2. **Kysymyksiä ryhmässä.**
    a. Edellistä tehtävää tai mitä tahansa kysymyksiä voi ryhmässä tehdä niin, että kuljetaan, kysytään joltakulta ja vaihdetaan lopuksi kysymyksiä.
    b. Kysymyspakka pöydällä ja pienissä ryhmissä kysellään yksi kysymys kerrallaan.
    c. Ryhmässä vaikka pehmopallo tai pehmolelu, jota voi heittää. Se, jolle pallo heitettiin vastaa. Etuna on, että koska ei tiedä omaa vuoroa, on kuunneltava ryhmässä muita.
3. **Gallup:**
    a. Joukko kysymyksiä, joista jokaiselle annetaan yksi kysymys.
    b. Osanottajat kiertävät kysymässä saman kysymyksen muilta.
    c. Lopuksi raportoidaan vastaukset: Mikä oli yleisin vastaus? Mikä oli mielenkiintoinen vastaus? Ei kerrota vastaajan nimeä.

© Lea Raittila Polkuni Satakunnassa -hankkeelle 2026

	Teema	Kielen rakenteet	Oppimistaito	Muuta
1.	Aakkoset, itsensä esittely, tervehdykset, ilmoittautumislomake		Linkit lauluihin ym. itsenäiseen opiskeluun, toistamaan oppiminen	Tehdäänkö WhatsApp-ryhmä?
2.	Ruokasanat, terveellinen ruoka	Partitiivi hyvin alustavasti: Mitä syöt ja juot?	Sanakorttien tekeminen, raportoiminen kielen käytöstä ja koulun ulkopuolella oppimisesta alkaa	Kauppaan tutustuminen
3.	Olla-verbi	Verbin persoonataivutus	Vuoropuhelun opettelu	
4.	Numerot	Partitiivi numeron kanssa	Ympäristön käyttäminen hyväksi, aktiivinen kuuntelu kaupassa, televisiosta ym. Suomalainen TV	
5.	Aika, sää	Mihin aikaan, moneltako		Paikalliset kulkuyhteydet
6.	Perhe	Minulla on + genetiivi		Vierailija, paikkakunnan perhekerhot, MLL
7.	Terveys ja turvallisuus	Minulla on	Rohkaistaan kysymään, puhumaan asioista	Omakieliset linkit turvallisuuteen liittyen, turvakoti yms.
8.	Vaatteet	KPT-vaihtelu, t-monikko	Kaupassa voi oppia lukemalla tekstejä.	Kirpputorilla käynti tai vinkkaaminen. Päiväkodissa tarvittavat vaatteet lapsella, Suomen säähän sopivat vaatteet.
9.	Koti	Paikansijat: Missä, mistä, mihin, millä, miltä, mille	Kotona voi laittaa esineiden nimiä suomeksi tarralapuille	Etsiikö joku juuri nyt asuntoa?
10.	Verbi ja lause	Verbityypit, persoonatunnus kielteisessä verbissä		
11.	Jätteiden lajittelu	partitiivi materiaalisanoissa	Ympäristön kyltit ym. oppimisen apuna	Paikallinen tieto jäteasemasta ym.

© Lea Raittila Polkuni Satakunnassa -hankkeelle 2026

12.	Lähiympäristö	Suunnan ja paikan kertominen, postpositiot ja prepositiot		Lähiympäristöön tutustuminen, kerrataan verbejä
13.	Harrastukset	-minen voidaan opettaa tässä yhteydessä, verbin rektio,verbi + kysymys (harrastaa + mitä, tykätä + mistä)	Osallistumalla oppiminen	Paikkakunnan harrastus-mahdollisuudet →harrastuksen aloittaminen, vierailu
14.	Pankki ja raha	Paikansijojen kertaus, objekti	Arkipäivän laskujen ja muiden asioiden käyttäminen kielen oppimiseen kääntäjän sijasta. Tavoitteena ymmärtäminen, tarkistaminen.	Voi käydä rahankäyttö-koulutuksen, budjetin laatimisen tässä yhteydessä
15.	Asioilla	konditionaali, fraasit, kohteliaat muodot	Rohkaistaan käyttämään suomea asiointitilanteissa. Huomataan, että voi pärjätä arjessa suomeksi.	Tässä yhteydessä on hyvä mainita, että rahan ottaminen palveluista (kauneushoidot, hieronta, auton korjaus) ilman yritystä ja verojen maksamista on laitonta. Pitää siis käyttää laillisia yrityksiä.
16.	Ammatit	Suomen kielen peruslauserakenne (kuka + mitä tekee + missä, miten, milloin) Verbityypit ammattisanastossa, paikansijat, adjektiivit	Tiedon hakeminen itseä kiinnostavasta aiheesta. Sanakorttien tekeminen oman alan sanoista. Itsenäinen opiskelu.	Jokaisen oma suunnitelma, lähiseudun vaihtoehdot.
17.	Koulu ja opiskelu	Verbi + verbi infinitiivissä (haluta, osata, voida)		Jokaisen omat suunnitelmat, oman ja lasten paikan tunnistaminen koulutusjärjestelmässä
18.	Opiskelustrategiat	Imperatiivi	Tehokkaat oppimisen tavat, vastuun ottaminen	Tekoälyn käyttöä tehokkaasta voi

© Lea Raittila Polkuni Satakunnassa -hankkeelle 2026

			omasta oppimisesta. Kokeillaan oppimis-strategioita.	myös harjoitella, ei kääntäjänä
19.	Hyvinvointi, terveys	Kenen täytyy -rakenne		Huomataan, mitä jo osataan. Tärkeä huomata, että myös mielenterveyden ongelmista voi puhua, hakea apua.
20.	Viestit	Verbi + verbi infinitiivissä (haluta, osata, voida) Kenen täytyy / ei tarvitse	Käytä rohkeasti kieltä, jota osaat. Kääntäjällä tehty ei kuulosta hyvältä suomeksi. Omaan elämään läheisesti liittyvät tilanteet motiivin lähteinä	
21.	Suomalaiset, tavat, arvot, kulttuuriin tutustuminen	imperfekti		
22.	Työhaastattelu	Kysyminen ja vastaaminen, imperfekti, perfekti	Valmistaudu tilanteisiin etukäteen harjoittelemalla + keräämällä sanat, joita ennakoit tarvitsevasi	
23.	Mielipiteen ilmaisu	Konditionaali Passiivi	Omaan elämään läheisesti liittyvät tilanteet oppimisen motiivin lähteinä.	Esittele konkreettiset vaikuttamisen keinot: valitus, oikaisupyyntö, palaute, aloite, erilaisiin kyselyihin vastaaminen (työhyvinvointi, kehityskeskutelu, koulu). Erityisesti omaan elämään, omaan asuinpaikkaan liittyvät vaikuttamisen keinot esillä.
24.	Luonto, retkeily, palstaviljely	kolmas infinitiivi		Retki olisi kiva

© Lea Raittila Polkuni Satakunnassa -hankkeelle 2026

	Kertaus	Kysymyssanoja Erilaiset kortit ja pelit Vuoropuhelujen kertaaminen	Kysyminen & aloitteellisuus Sanavaraston vahvistaminen Keskustelun harjoitus, sujuvan lukemisen harjoitus	Voi olla, missä kohtaa vaan. Kertausta on hyvä pitää aina muutaman kerran jälkeen. Jos joka kerta tulee uutta asiaa, voi opiskelu tuntua raskaalta, ylivoimaiselta.
				Vieraan haastatteleminen, vieras tulee ryhmään, Kirjastoon tutustuminen,
				Askartelu, leipominen, retki, yhteistyö yhdistyksen kanssa
	Kysymyksiä	Kysymyssanat, sanajärjestys, -ko/-kö kysymystn muodostamisessa	Analysoidaan ja eri yhteyksissä käytettyjä ja kuultuja rakenteita + opitaan lisää	
	Suomalaiset juhlapäivät, kalenteri			Onko paikkakunnalla tapahtumia?

1. Tervehtiminen, esittäytyminen, päivä ja päivämäärä, henkilötiedot

a) Perustervehdykset ja oman nimen kertominen (Olen… Minun/Mun nimi on…)
b) Peruskysymykset. Harjoitellaan jatkuvasti kysymään ja vastaamaan. Lisätään myöhemmin hän ja muut persoonat.
c) Kysytään nimeä: Mikä sinun nimi on? (Vieraskieliset nimet menevät helposti ohi korvien, eivät jää mieleen.)
d) Tutustutaan kalenteriin, huomataan nimipäivät. Jos mahdollista, annetaan kaikille kalenteri, josta voi oppia kuukaudet, viikkonumerot ja suomalaisia nimiä. Kalentereita saa joskus ilmaiseksi esim. jäteyhtiöiltä tai apteekeista.
e) Täytetään yksinkertainen henkilötietolomake, opitaan tunnistamaan lomakkeen otsikot ja puheessa käytetty kysymys
    - Ikä: Minkä ikäinen olet? Kuinka vanha sinä olet?
    - Ei kirjoiteta omaa henkilötunnusta. Varoitetaan jättämästä sitä näkyville. Lomakkeesta voi ottaa kuvan ja sen avulla täyttää muita lomakkeita.
f) Suomalaiset aakkoset, opitaan sanomaan oman nimen kirjaimet tai lausumaan se niin kuin kirjoitetaan.

© Lea Raittila Polkuni Satakunnassa -hankkeelle 2026

   a. Vierasperäisiä kirjaimia tarvitsee todella harvoin. Todennäköisemmin p kuin b.
   b. Vokaalit, lyhyt pitkä, diftongit
   c. Varmistetaan kaikkien lukutaito. Jos ei osaa sujuvasti lukea, annetaan lisäharjoittelumateriaalia. (Lean tekemä ”aapinen” ja linkki videoihin Youtubessa Suomen kielen aapinen-kanavalla.)

g) Käydään läpi ja käytetään persoonapronomineja, mutta ei tarvitse vielä oppia niitä.
h) Kierros tilassa. Huomataan erilaiset tekstit seinillä ja ovissa. Samalla ohjataan lukemaan erilaisia tekstejä myös muualla.
i) Ryhmässä toimiminen, yleiset ohjeet, säännöt ja verbit
j) Opiskeluohjeet: Toista kaikki viisi kertaa vaikka kuiskaamalla, toista myös kaverin sanoma, ei vain opettajan, kaikki aistit ja keinot käytössä, älä yritä 100 %, 70 % riittää. Käännä sanoja kotona, älä käytä kouluaikaa siihen, minkä voit tehdä kotona yksin. Opi joka päivä jotain. Opi nyt, älä kerää materiaalia tai tee muistiinpanoja, että joskus sitten kotona opiskelen tämän. Opi asia tunnilla heti toistamalla, kysymällä, arvaamalla.
   - Tätä kannattaa kerrata usein.
k) Tauko, taukojumppa, liikkeelle lähteminen, paikkojen vaihtaminen aktivoivat, istuminen passivoi
l) Iloinen ja myönteinen ilmapiiri. Opit ja tänään paljon, hyvä ryhmä.

JATKA HARJOITTELUA:

- Opettele toistamaan kuulemasi tai osia siitä kuiskaamalla (kaupassa, bussissa, telkkaria katsoessa jne.)
- Opi viikonpäivät
- Lue ääneen paljon joka päivä
- Tutustu nettilinkkeihin, itseopiskeluideoihin
- Opettele lomakkeiden täyttäminen

2. Ruoka ja ruokakauppa

a) Perus ruokasanaston opiskeleminen
b) Terveellinen ruokavalio
c) Käydään lähikaupassa: (Kerrotaan kaupalle etukäteen, että ryhmä tulee tutustumaan, opettaja on mukana.)
   - Huomataan ovessa aukioloajat, mietitään viikonpäivien lyhenteet.
   - Etsitään ryhmäläisten tarvitsemia tuotteita. Löydetään hiiva.
   - Katsotaan, miten löytää vihannesten ja hedelmien hinnat
   - Opetellaan vaa’an käyttäminen
   - Perunoiden värikoodisysteemi.
   - Kiinnitetään huomiota käytävien yläpuolella oleviin kyltteihin, tuoteryhmänimiin, vaikka ei kaikkia vielä opittaisikaan. Säästää myöhemmin aikaa, kun ei tarvitse kiertää koko Prismaa tai Citymarketia, vaan voi suunnistaa kylttien perusteella.
   - Harjoitellaan kassakeskustelua.
   - Tutustutaan pullonpalautusautomaattiin.
   - Paristojen palauttaminen.
   - Huomataan Postin piste, pakettiautomaatti.
   - Kanta-asiakaskortin idea, jos ryhmässä joku voi toimia tulkkina tai on omakielinen ohjaaja käytettävissä. Korttia ei hankita nyt, mutta huomataan asia.
   - Konetiskiaineen ja pyykinpesuaineen ero, varsinkin tablettimuodossa on hyvä käydä läpi, että ei tule vahinkoja asunnoissa.

© Lea Raittila Polkuni Satakunnassa -hankkeelle 2026

- Otetaan jokaiselle mainoslehtinen, jos on. Neuvotaan, että siitä voi oppia sanoja.

d) Opiskelijat voi opettaa tekemään konkreettisia sanakortteja: toisella puolella suomeksi, toisella äidinkielellä / kuva. Jos ei muista sanaa, se menee pakan alle, jos muistaa, saa laittaa pois pakasta. Pakan voi välillä kääntää.

JATKA HARJOITTELUA:

- Kirjoita ostoslista suomeksi seuraavat 3 kertaa
- Kirjoita yhden sinun kotimaan ruoan aineet suomeksi
- Katso kaupassa vihannesten ja hedelmien nimet

3. Olla-verbi ja persoonapronominit

a) Opitaan sanomaan Olen ja en. Tätä kannattaa jatkossakin harjoitella paljon. Monet sanovat ”minä ei”, vaikka luontevampaa olisi sanoa ”en”.
b) Persoonapronominit ja verbin päätteet ja niiden siirtyminen kieltoverbiin
c) Olla-verbin kysymysmuodot myös ja niihin vastaaminen
d) Alustavasti voi verrata myös muihin verbeihin, esim. puhua ja asua

JATKA HARJOITTELUA:

- Esittele itsesi ja kysy. Tutustu ainakin kolmeen ihmiseen.

4. Numerot (Jos menee nopeasti, voi ottaa seuraavan aiheen samana päivänä.)

a) Opitaan numerot 1-20, sata, tuhat ja miljoona
b) Harjoitellaan lukemaan myös muut luvut
c) Neuvotaan kuuntelemaan säätiedotus, linkki selkouutisiin
d) Joitakin isoja lukuja myös, maiden väkiluvut, oman kaupungin väkiluku, Suomen valtionvelka tms.
e) Neuvotaan kuuntelemaan kaupassa ym. puhekielen numerot
f) Numeroilla myös nimet, kuten kymppi

JATKA HARJOITTELUA:

- Kuuntele selkouutiset ja sää. Mitä numeroita kuulet?
- Kuuntele säätiedotus https://yle.fi/saa
- Kuuntele merisää. Ymmärrätkö kaikki numerot? https://areena.yle.fi/podcastit/1-2742725
- Harjoittele kertomaan omat tärkeät numerot sujuvasti: puhelinnumero, postinumero, osoite, syntymäpäivä, henkilötunnus (loppuosa 123A, ei oikeaa)

5. Kello, kuukaudet, vuodenajat, sää

a) Kellonaikojen kertominen
b) Kuukaudet, vuodenajat, sää
c) Viikkonumerointi, viikkonumeroiden näkyminen puhelimen kalenterissa
d) Kuukausien nimien merkitys, jos on aikaa

JATKA HARJOITTELUA:

- Käy kaupassa. Katso ovea. Mihin aikaan kauppa aukeaa? Mihin aikaan kauppa menee kiinni? Minä päivänä? Jokin muu palvelu.

© Lea Raittila Polkuni Satakunnassa -hankkeelle 2026

- Kuuntele Selkouutiset ja säätiedotus
- Opettele suomalaiset kuukaudet ulkoa
- Mistä voit saada kalenterin? Opettele käyttämään kalenteria.
- Kielinuppu-kanavan laulut

6. Perhe

a) Tavoite osata kertoa, montako lasta on, minkä ikäisiä, ymmärtää sanat siviilisääty lomakkeessa sekä huoltajan allekirjoitus, alaikäiset lapset, aikuinen ym. arjessa tarvittavat sanat.
    a. Kerrataan nämä asiat lomakkeen täyttämisessä.
b) Aihe voi olla sensitiivinen. Jos tiedossa on äskettäinen kuolemantapaus, voidaan siirtää kurssilla myöhäisempään vaiheeseen.
c) Tässä kohtaa voidaan myös opettaa sanomaan ”Otan osaa”, jos jonkun perheenjäsen ei elä enää.
d) Opettajan ei oikeasti tarvitse tietää kenenkään perhetilanteesta. Voidaan rohkaista esimerkin avulla kertomaan mielikuvitusperheestä, huumori, lehdistä leikattujen kuvien käyttäminen.
e) Minulla on -rakenne.
f) Partitiivi lukusanan kanssa ja kielteisessä muodossa. ”Minulla on kaksi veljeä. Minulla ei ole siskoa.”

JATKA HARJOITTELUA:

- Keskustele jonkun kanssa siitä, millainen perhe sinulla ja hänellä on.

7. Terveys ja turvallisuus

a) Hätänumero, Suomi112-sovellus puhelimeen
b) Terveyspalvelut ja niihin pääseminen, milloin lääkäriin
c) Perussairaudet
d) Jos mahdollista, vierailu apteekkiin
e) Kodin lääkekaappi
f) Minulla on -rakenne
g) Ruumiinosat voi opiskella netistä ladattavasta Hauska tavata -materiaalista https://hauskatavata.fi/
h) Lähinnä sanoja tässä vaiheessa, minimi, millä selviää hätätilanteessa.

JATKA HARJOITTELUA:

- Kodin lääkekaappi kuntoon
- Käy apteekissa, lue hyllyt, tutustu lääkevalikoimaan
- Opettele ruumiinosat ja sairaudet

8. Vaatteet (Vie ehkä vain osan päivästä, jos ei tee vierailukäyntiä.)

a) Vaatesanat
b) Kauppasanoja: koko, sopiva, pieni, iso, hinta, sovituskoppi, sovittaa
c) Kirpputori
d) Vaatteet Suomessa, talvi, lasten pukeminen (riittävän väljät vaatteet ja kengät, senttikoot, seuraava koko)
    - Kiinasta tilatut vaatteet eivät aina sovi Suomen talveen, kun valmistettu muovista. Voi myös olla myrkyllisiä kemikaaleja.
e) Numeroiden kertaaminen
f) Suomalainen kulttuuri: ei aina uusia vaatteita, kirpputorit, vaatteiden kierrätys lapselta toiselle

© Lea Raittila Polkuni Satakunnassa -hankkeelle 2026

JATKA HARJOITTELUA:

- Omat ja lasten vaatteet: Mittaa senttikoko. Mitä puuttuu? Sopivatko talveen?
- Käy kaupassa ja kirpputorilla, vertaa hintoja ja materiaaleja.

9. Koti

a) Asioiden käsittely sen hetkisen tarpeen mukaan: ovatko etsimässä asuntoa, muuttamassa
b) Huoltoyhtiö, isännöitsijä, rappu, hiljaisuus, talon yhteiset tilat, vuokra, asumistuki
c) Huoneet, huonekalut tarpeen ja kiinnostuksen mukaan
d) Asumisen aihe on haastava. Otetaan tässä lähinnä sanastoa, jatkokurssilla lisää aiheesta.

JATKA HARJOITTELUA:

- Kerrostalon ilmoitustauluun tutustuminen.
- Huoltoyhtiön puhelinnumeron tallentaminen
- Hintavertailu vaikka Ikean tai Jyskin verkkosivut ja kirpputori

10. Verbien taivutus, verbien harjoittelua, lause

a) Yleisimpiä verbejä
b) Astevaihtelu tavallisimmissa verbeissä

JATKA HARJOITTELUA:

- Kiinnitä huomiota, että vastaat ensi viikolla kysymyksiin verbillä: puhun/en puhu, asun/en asu
- Kirjoita teksti itsestäsi (asua, puhua, olla, opiskella, syödä, juoda, tulla, käydä, viedä, hakea, ostaa)

11. Jätteet

a) Lajitellaan opettajan tuomat jätteet jäteastioihin tai alustoille, jossa jäteastioiden nimet. Opitaan tunnistamaan erilaiset materiaalit ja jätteet.
b) Keskustellaan, mihin viedään kotipaikkakunnalla isot jätteet, ongelmajätteet, tekstiilit. Opitaan, mitä voi palauttaa liikkeeseen, josta tavara on ostettu (paristot, lääkkeet, sähkökojeet).
c) Tavoite on oppia arjessa lajittelemaan jätteet oikein paikallisen jäteyhtiön ohjeiden mukaan.
d) Vihje paikkakunnan kierrätyskeskuksista ja kirpputoreista.
e) Ohjaa kiinnittämään huomiota verbeihin vuoropuheluissa, alleviivaamaan ne.

JATKA HARJOITTELUA:

- Lajittele kodin jätteet
- Yritä vähentää yksi kassillinen roskaa

12. Lähiympäristö

a) Opitaan kuvailemaan, mitä lähiympäristössä on ja missä se sijaitsee.
b) Opitaan, missä paikkakunnan palvelut ovat.
c) Suuntaa, sijaintia ilmaisevat sanat.
d) Pieni retki sopii tähän hyvin.

JATKA HARJOITTELUA:

© Lea Raittila Polkuni Satakunnassa -hankkeelle 2026

- Käy jossain uudessa paikassa kotipaikkakunnalla

13.Harrastukset

a) Tieto harrastusmahdollisuuksista
b) Harrastussanastoa
c) Alustava verbi + kysymys -esittely: harrastaa Mitä? pelata Mitä? osata, voida + perusmuoto, pitää Mistä?
d) -minen -muoto (tanssiminen, kalastaminen)
e) Aihe tarjoaa hyvän mahdollisuuden keskustella ryhmässä, kertoa omasta harrastuksesta, kertoa, mitä hän harrastaa (opiskelukaveri, lapsi…)
f) Tietoa: Lapsilla yleensä on harrastus tai pari, aikuisilla myös. Vapaaehtoistyö on myös aika tavallista: SPR, MLL, Luonnonsuojeluyhdistykset, urheiluseurat, Martat, seurakunnat

JATKA HARJOITTELUA:

- Tutustu johonkin uuteen harrastukseen, ota selvää, missä ja milloin, paljonko maksaa
- Kerro omasta harrastuksesta
- Kysy suomalaisen tutun ja hänen lastensa harrastuksia

14.Raha ja pankki

a) Opitaan keskeiset sanat: raha, lasku, vuokra, pankkitili, kortti, eräpäivä, säästää
b) Laskun tiedot, laskun ymmärtäminen, ymmärretään, että on tärkeää tarkistaa laskusta oma nimi ja muut tiedot ennen maksamista.
c) Tarjolla on myös Rahankäyttökoulutus, jossa materiaali farsiksi, swahiliksi, arabiaksi ja venäjäksi suomen lisäksi. Siinä voi opetella budjetointia ja muita rahankäyttöön Suomessa asuessa liittyviä tärkeitä asioita.

JATKA HARJOITTELUA:

- Lue kotona laskut, katso, mitä tietoja niissä on, etsi puhelinnumero, johon voi soittaa
- Kuuntele Ylen Asiointisuomea Pankissa
- Harjoittele vuoropuhelu hyvin omaa asiointia varten

15.Asiointia

a) Alkeet asioinnista, keskeistä sanastoa
b) Kiinnitetään huomiota siihen, että asiointitilanteen eteneminen on melko samanlainen eri maissa, eri kielillä. Arvaus ja olettaminen auttaa. Monessa maassa myyjä kysyy, tarvitsetko kassia ja onko sinulla kanta-asiakaskorttia.
c) Opettaja + ohjaaja/opiskelija näyttelevät tilanteet
d) Opiskellaan materiaalin vuoropuhelut.
e) Katsotaan jonkin parturin sivulta, mitä tarkoittavat hiusten pituudella.
f) Opiskelijat lukevat vuoropuhelut pareittain. Sen jälkeen harjoittelevat näyttelemällä.
g) Harjoitellaan asioimistilanteita, joita opiskelijat tarvitsevat.
h) Tässä yhteydessä voidaan opiskella myös yhteiskunnan palveluiden ja niiden ammattilaisten nimet
i) Tavoite alkaa käyttää suomen kieltä rohkeammin arjessa. Myös omasta oppimisesta vastuun ottaminen, tilaisuuksien hyödyntäminen.

© Lea Raittila Polkuni Satakunnassa -hankkeelle 2026

JATKA HARJOITTELUA.

- Käytä asiointitilanteissa suomea niin pitkälle kuin on mahdollista. Yritä suomeksi.
- YLE Asiointisuomea sekä Supi suomea videot antavat esimerkkejä asiointitilanteista

16.Ammatit

a) Opiskelija tietää ammattinimikkeitä suomeksi
b) Opiskelija osaa työntekemiseen liittyviä verbejä ja työpaikkoja
c) Opiskelija alkaa miettiä omaa urapolkua, suunnitelmat ja haaveet, omat taidot ja kiinnostuksen kohteet
d) Ohjataan havainnoimaan ammatteja ja työpaikkoja arjessa
e) Harjoitellaan lausetta: Kuka? Mitä tekee? Missä?
f) Missä-muodon kertaaminen työpaikkojen yhteydessä
g) Harjoitellaan kysymistä ja vastaamista
h) Kerrataan perhesanat
i) Havaitaan, mikä muoto sanasta, mikä kysymys liittyy aina verbiin, esim. mistä tykkäät. Harjoitellaan oppimaan tämä samaan aikaan verbin kanssa oppimalla ulkoa esimerkkilause.
j) Edistyneen ryhmän kanssa voi opiskella lisää työn tekemiseen liittyviä sanoja.

JATKA HARJOITTELUA:

- Kysy tutuilta, naapureilta, mikä heidän ammatti on, mikä on hyvä heidän työssä, mikä vaikeaa
- Oman osaamisen kirjoittaminen, kertominen. Kaikki osaaminen, ei vain työssä.

17.Suomalainen koulutusjärjestelmä, opiskelu

a) Teeman opiskelu on tärkeää kahdesta näkökulmasta: lasten koulu ja opiskelu sekä oma koulutuksen täydentäminen tai jatkaminen.
b) Kotimaan koulutusta voi pyrkiä vertaamaan vastaavaan koulutustasoon Suomessa.
c) Opiskelija tunnistaa oman paikkansa koulutusjärjestelmässä ja alkaa suunnitella, mitä koulutusta hän vielä tarvitsee Suomessa.
d) Opiskelija ymmärtää koulutusjärjestelmän lastensa kannalta.
e) Opiskelija oppii teemaan liittyvää sanastoa.
f) Ota huomioon, että monessa maassa varsinkaan naiset eivät ole opiskelleet kovinkaan paljoa jos ollenkaan.

JATKA HARJOITTELUA:

- Vuoropuhelin opiskelu: ääneen lukeminen, sekä kirjoittaminen Lue, peitä, kirjoita, tarkista, korjaa -menetelmällä
- Koulugallupin kysymyksiin vastaaminen kokonaisilla lauseilla kirjoittaen. Määrää voi vaihdella tason mukaan. Olisi hyvä etsiä suomalainen tai joku muu, jonka kanssa puhuisi vain suomea, käydä läpi samat kysymykset.
- Suomen opiskelun tehostaminen: Oma idea ja sen esittely muille
- Oman opiskelun pohdiskelu. Oma suunnitelma, oma polku eteenpäin.

© Lea Raittila Polkuni Satakunnassa -hankkeelle 2026

18. Oppimisstrategiat

a) Opiskelijan opiskelusta, oppimisesta ja menetelmistä tulee tietoisempaa. Hän voi tehdä valintoja opiskelustrategioissa.
b) Huomataan, että suomen kielen oppimisen Suomessa on eri asia kuin vieraan kielen opiskelu aikoinaan koulussa → menetelmienkin pitäisi olla kokonaan toiset
c) Opiskelija oppii uusia strategioita, kokeilee itselleen vieraitakin tapoja oppia. Ehkä löytää niistä itselleen auttavan mallin.
d) Rohkaistaan opiskelijoita keskustelemaan kielen oppimisesta keskenään ja jakamaan hyviä vinkkejä toisilleen.
e) Kääntämisen ja sääntöjen pänttäämisen sijaan esitellään analoginen malli: opitaan yksi lause tai yhteenkuuluvat sanat ulkoa. → Käytetään tämä kielen osanen omassa lauseessa. Vaihdetaan sana tai pari, mutta pidetään sama rakenne, samat päätteet.
    a. Sama malli sopii myös kielioppisääntöjen oppimiseen. Opi yksi sana ja toiset hyvin samanlaiset suurella todennäköisyydellä taipuvat samalla tavalla.
f) Verbit usein vaativat, että lauseessa toinen sana on tietyssä muodossa. Ohjataan opiskelijat kiinnittämään huomiota näihin verbin rektioihin ja jatkossakin oppimaan ne aina samalla, kun oppivat uuden verbin. Verbit siis hyvä oppia aina lauseessa, jolloin muoto ja merkitys tulevat samaan kauppaan.
g) Oman oppimisen tietoinen arviointi on myös hyväksi. Mikä on helppoa, mikä vaikeaa?
h) Keskustelussa suomalaisten kanssa haasteena jo jonkin verran kieltä osaavallekin on yllättävät aihepiirit, puskista tulevat kysymykset. Ohjataan opiskelija olemaan aloitteellinen keskustelussa. Silloin hän voi varautua etsimällä sanat, joita itse tarvitsee ja joita todennäköisesti kuulee. Oma aloitus lause. → Puheenvuoron siirtäminen keskustelukumppanille yksinkertaisella kysymyksellä: ”Entä sinä?” → Opiskelijoita voi kielitaitotason riittäessä ohjata tekemään tarkentavia lisäkysymyksiä, pitämään keskustelua yllä aiheesta.
i) Tämän materiaalipaketin tehtävät voi tehdä kerralla tai pieninä osasina kurssin aikana. Niihin voi myös palata myöhemmin, kerrata.

JATKA HARJOITTELUA:

- Kokeile uusia ideoita oppia.
- Etsi joku, jonka kanssa puhua suomea.

19. Hyvinvointi: fyysinen ja psyykkinen, mistä apua, elämäntavat, arkirytmi

a) Teema jakautuu kolmeen osaan, fyysiseen terveyteen, henkiseen terveyteen ja hyvinvointia vahvistaviin asioihin. Asian käsittelyyn voi hyvin käyttää pari, kolme, opetuskertaa.
b) Opiskelun tavoitteet ja sisällöt voi valita opiskelijaryhmän mukaan.
c) Käsittelyjärjestyksen saa opettaja valita.
d) Päivään olisi hyvä sisällyttää taukojumppa ja jokin rentoutusharjoitus. (Jumppakissan taukojumppa https://youtu.be/3gGpRiV09uU?si=-ew2hTDE27EHkWkC ja palleahengitys https://youtu.be/d58aNhoVh1A?si=X-r3M8ZWFJL9Yjrz tai ilmapallohengitys https://youtu.be/-SxosbyOv2A?si=WNv_A1dg7_T5t4wr Opiskelijat voivat hyödyntää tämän myös lastensa kanssa.)
e) Paljon hyvyyttä, toivoa, positiivisuutta ja naurua päivään!
f) Kun kerrot terveydenhuollon ja mielenterveyshuollon palveluista, älä lupaa liikoja. Jonot ovat pitkiä.

© Lea Raittila Polkuni Satakunnassa -hankkeelle 2026

g) Tavoitteena, että opiskelija osaa hakeutua terveydenhoidon palveluihin ja tähän liittyvää sanastoa.
    a. Kerrataan kehonosat yms.
h) Opiskelija oppii myös itsehoitoa (flunssa, vatsatauti, kodin lääkekaapin sisältö jne.)
i) Opiskelija oppii terveyttä ja hyvinvointia ylläpitäviä elämäntapoja, arkirutiineja. Toisaalta elämä ulkomailla usein supistuu. Rohkaistaan menemään mukaan, hankkimaan uusia kokemuksia.
j) Opiskelija ymmärtää tärkeät sanat, kuten täi tai kihomato, jos koulu tai päiväkoti lähettää asiasta Wilma-viestin. → Miten toimitaan?
k) Opiskelija oppii myös maahanmuuttajan tai pakolaisen sopeutumiseen liittyvästä emotionaalisista reaktioista ja niiden säätelystä. Tunteiden nimiä. Ennen kaikkea opiskelija oppii, että näistä asioista voi puhua. Hän ei ole ”hullu”, jos hänellä on vaikeita tunteita.
l) Opiskelija saa psykoedukaatiota, jonka avulla hän voi ymmärtää omia tai lastensa reaktioita ja tietää, milloin ammattiapu on tarpeen
m) Opiskelija osaa ja rohkenee hakea psykososiaalista tai mielenterveyden tukea itselleen tai lapsilleen.
n) Opiskelija saa linkkejä omakieliseen materiaaliin terveydestä ja hyvinvoinnista, mielenterveydestä, rentoutusharjoituksia yms.
o) **Näistä asioista voi puhua!** Yleensä, mitä aikaisemmin, sen parempi. Tärkeä tavoite on siis kannustaa ihmisiä puhumaan näistä asioista.
p) Tässä yhteydessä voi myös muistuttaa teemasta 7, jossa on turvallisuuteen liittyvää sanastoa.

JATKA HARJOITTELUA:

- Tee jotain, mikä lisää hyvinvointia.
- Tee suunnitelma päivärytmistä.
- Tarkista kodin ensiaputarvikkeet.

20. Viestit

a) Opiskelija osaa lukea ja kirjoittaa yksinkertaisia, arjessa tarvittavia viestejä.
b) Osata, voida ja haluta + perusmuoto kielen rakenneasiana voidaan opettaa tässä yhteydessä.
c) Opiskelija oppii suomalaista viestintäkulttuuria. Kääntäjällä kirjoitettu viesti ei ota kulttuuria huomioon ja viesti voi vaikuttaa suomalaisesta hyvin vanhanaikaiselta tai epäkohteliaalta. Tässä voi kokeilla myös, miten tekoäly voisi antaa hyviä esimerkkejä kohteliaasta viestistä suomeksi.
d) Tunnilla tavoite muunnella viestejä oman tarpeen mukaan, oppia tosielämän viestintää.
e) Opiskelija saa neuvoja omassa arjessa tarvitsemiinsa viesteihin.

JATKA HARJOITTELUA:

- Lue saamasi viestit suomeksi, käännä vain uudet sanat. Huomaa aloitus ja lopetus.
- Kirjoita saamiisi viesteihin vastaus suomeksi. Käytä kääntäjää vain sanojen etsimiseen.

21. Suomalaisia tapoja ja arvoja, kulttuuriin tutustuminen

b) Opiskelija alkaa oppia suomalaisia arvoja ja tapoja
c) Opiskelija oppii tapoja, joilla voi tutustua uuteen kulttuuriin
d) Opiskelijat oppivat, että kulttuureissa on erilaisia tapoja, eikä niitä tarvitse vertailla sen kotimaahan ajatellen, että toinen on parempi tai huonompi, toinen on vain erilaista

© Lea Raittila Polkuni Satakunnassa -hankkeelle 2026

JATKA HARJOITTELUA:

- Tutustu oppitunnilla esiteltyihin mahdollisuuksiin tutustua suomalaiseen kulttuuriin
- Kirjoita Suomalainen lempijuhlani ja lempijuhlani kotimaassa

22. Työhaastattelu

a) Opiskelija osaa valmistautua haastatteluun.
b) Opiskelija osaa vastata haastattelussa kysymyksiin.
c) Opiskelija harjoittelee lukemaan työpaikkailmoituksia.

JATKA HARJOITTELUA

- Kirjallinen vastaus haastattelukysymyksiin.
- Yrityksen sivujen lukeminen on haastavaa. Tässä he voisivat käyttää käännösohjelmaa, miettiä suomeksi kysymykset, joita voivat esittää haastattelussa.

23. Mielipiteen ilmaisu

a. Konkreettinen tarve, tilanne, todellinen vaikutusmahdollisuus
    - Työhyvinvointikeskustelu töissä?
    - Valintatilanne, yhteisesti päätettävä asia ryhmässä tai koulussa?
    - Lasten koulun luokkaretkirahojen keräystavan päättäminen, siihen oman mielipiteen ilmaiseminen.
    - Asukaskokous kerrostalossa
b. Suomalaisen yhteiskunnan vaikutusmahdollisuudet: ehdotus, palaute, oikaisupyyntö, valitus (esim. jokaisesta Kelan päätöksestä)

JATKA HARJOITTELUA:

- Kirjoitetaan palaute kielikahvilasta

24. Kestävä kehitys, retkeily, luonto

a) Opiskelija kiinnostuu retkeilemään Suomen luonnossa, oppii retkietiketin ja lähiseudun retkipaikkoja.
b) Opiskelija osaa luontosanoja.
c) Opiskelija tietää paikkakuntansa palstaviljelymahdollisuudet.
d) Opiskelija osaa kolmannen infinitiivin tavallisimmat käyttötilanteet sekä muodostamisen
e) Opiskelija tietää jokaisenoikeudet
f) Jos mahdollista, mennään yhdessä retkelle.

JATKA HARJOITTELUA:

- Mene retkelle
- Kirjoita kokonainen teksti ihan itse

© Lea Raittila Polkuni Satakunnassa -hankkeelle 2026

© Lea Raittila Polkuni Satakunnassa -hankkeelle 2026